Драги Дуо Анжеле,

ЦПА, ф 244 о.п. 1 а.с. 277

Получих писмото ти и открития лист! Благодаря за всичко. Колко много бих могла да ти пиша по повдигнатите въпроси за такта и умението, които трябва да притежава един началник, обществените и революционери. Ще говоря за последните – за революционера.

Революционерството има много общо с военното командване. В първото има съзнателно подчинение, а в второто – подчинение по заповеди. Какви трябва да бъде революционера? Кои биха въпроси, върху които сериозно трябва да се замисли. Между многото положителни качества, които той трябва да има са и следните: интелигентност, широка и богата душа, тиха, спокойна, твърда, широка култура и т. н. Тези, които горд своята култура не обгръща културата на народа, вредят който работи, той не може да бъде революционер. Ще повторя една стара вече банална моя мисъл, че революционерството не е артикул, който всеки на пазара би купил. Никой не е професия-занаят. Всеки, който в революционерството не вижда идея, творчество той не може да

1. Открития лист има да се получа.

ЦДА ИСТОР. АРХИВ

бъде революционер – носител на безсмъртни идеи.

Събор спомена на великия син на Македония – нашия учител – явиха се много въпроси за разрешаване. Сядъ този ден, мислиш как става нещо, колкото характерно, толкова обезпокоително. Забелязва се едно нескрито желание да сме колкото първи. За да вземат какво ще отговорното място в пр-ята всеки се позовава на различни неща; едни на богата си революционна биография, втори на някакво минало, трети на интелекта си, четвърти на брънките си ръка и й. п. Това е една проява най-малко симпатична, от която много трябва да се пазим... Всеки трябва заема свое място в пространството. Нека всеки македонец вземе свято място в революц. орг-я без да влага амбиция за капитанство. Македония няма нужда от капитани, а от добросъвестни редници – да се не забравя и македонецът. Ако се изнесе пр редници — от възстановим, укрепим пр. Всеки, който мисли дълго ще се изпълни тъга си към Македония.

Болно ми е затова ли пиша пак.

Друг въпрос. За да имаме успех в работите си

ЦПА, Ф. 2440. п. 1. а.е. 277

трябва да бъдем преди всичко искрени – отношенията ни не трябва да базираме на установени положения – да се подпомагаме взаимно, защото служим не на лица, а на Македония.

В основата на всяка наша работа трябва да лежи братска искреност и самопожертвователност. Вземам конкретно случай тук в Банско. В що се състои тази непригодност от въвеждането – то са само думата – по отношение на нея и от какъв характер? Един е само отговорът – Злоба, злоба и злоба. Защо за. Всичко не се направи възможно за да се укротят тия страсти на думата въведи за да се изяви справедливостта напълно? Само един съвет от тях стрни ни трябва и работата ще тръгне напред. Но тях кои са тия хора, на които не се решаваме да посочим пръста им? Всякому. Ние сме градина, а ние сме градинари и сме длъжни да пазим градината от бурени и да я насаждаме с цветя и плодовити дървета. Всяко цвете или дърво в градината е с тая, което е по силата на закона на своето битие. Аз говоря не за физическата градина, а за духовната градина положението на Ж. за Бълг

дина, в който всеки човек (поколение), мъчба
да бъде сам, който е посочен от правдата и
светлината. Разбирам не какво искам да
кажа. кам? (бохнука на бунищре, а у вперед и
надникна.) - Човек докогато в крачката или
в затвора не по тиранията на съдбата или
обстоятелствата, а по пътя на тъмни мисли
и нижки желания. Обстоятелствата не създа-
ват човека; тя му дават само възможност
да види той себе си.

ЦЕНТР. ДЪРЖ.
ИСТОР. АРХИВ

Този кой мисли и разсъждения би ни довел до
логичното заключение, какво участниците
около войната са станали такива не заради
обстоятелствата са благоприятствували за
вършене на престъпления - същият обстоятел-
ства няма ли са били той сами и задължи кога? - а
заради тяхното са действували подтиквали от тъмни
мисли и нижки желания. Частно вето за нас. Не
всички революционери станаха (от войната) раз-
бойници. Тия, които са имали в себе си заложе-
на чиста съвест и морал, са останали добри
и чисти синове на Македония; а всички тия, чиз-
ята са характеризират като разбойнически са

ДПА, Ф. 2440, п. 1, а.е. 277

носители на всичко отрицателно в човека. Не може да има такива положения, като слизане в пороха отдалеч от порочните наклонности; нито тъй възкачване към добродетелта и нейното щастие - без непрекъснато култивиране на добродетелни стремежи. Човек като господар и управител на мисълта е създаден на себе си, творец на своето аз". От тук трябва логическото заключение, че всички претендиращи в дружината ще си отправят такива въпроси, които желания да ги поправят. Не трябва да се забравя, че характера е дело, формиран на редъ години, а не на дни и месеци. 30-40-50 годишния разбойник не подлежи на изправяне, на възпитание макар мярата му. Себе дружината е в пряка връзка с външно положение. Тук се отварят вече вратите на политическия театър, на разследването, на изтезанията, на психологическия момент и т.н. -- За сега спирам до тук.

Да видим сега какво е положението на дружината в Македония. Нашата дружина се нарича В.М.Р.О. - значи тя е дружина на Македония подробство. Затова всички наши усилия трябват насочени към конспиративно положение на дружината в

в Македония, но който ще пътува да се дава и знак на работните вън от нейните пътища. Ако ограничим нашата дейност само с дипломатически пътища, ще се окажем на една група, която ние сигурно не сме да го наречем.

ЦЕНТР. ДЪРЖ. Е.
ИСТОР. АРХИВ

Когато всички пътища са пътя – разбирай обща въстаническа група – Вътре в Македония класа – Разбойниците вилнеят и карат нашия населението да пътуват нашите пари. Пълна демонстрация между войводи и четници – пълно безсъдействие – Борба за първенство изродена в пушкане и кавги. Във Македония четниците и пътуват и занасят адски нашите и пълна – грабеж и терор. Идва есен – бунт какво стана тогава – Турция на тази точка /спира/. Ще постигнат ли занимаващите, които опасно е да не бъдат отделени каквото. Друга частност. Ако сърбите дадат амнистия много ще забавят от тук и ще а пъдарят. Ще бъдем свидетели на рушене двора на Тодора. Тая пътя да се почне от „А“. Брилянтна перспектива, какво ни пъдести да правим? Кто въпроса върху който пъдят и пъдят тия пътя да се занимаем.

ЦДА Ф. 244 оп. 1 а.е. 277

Според мене Ц. К. Кожв. трябва да се назначи —
да постави твърдо искрено под краката си
всякакви амбиции за първенство — не трябва
да се забравя, че пътуваме най-сериозна
крива — стискайки си братски ръката за друж-
на и творческа работа в Македония, имей-
ки, че само с самоотрова — готовност да се жер-
тве можем да защитим положението на дру-жа
вътре в Македония, да се впуснем в борба
и с надежда, че започнем да творим
не стоящи на това и други пъти от тоя ден
нат. — разбирай В. М. Р. О. — сме изгубени и
не бихме достойни от великия дух на нашата.

Спешно за Банк ще кажа, че е абсолютно
необходимо друго да изпрати за да се дури край на
никакията. Нека в Павликов остави да уреждат
работите Буров, Панитов и другите, а ние да
помислим за работа вътре.

ЦЕНТР. ДЪРЖ. ИСТОР. АРХИВ

Една особена тъга върна от добри мисли и
надежди ме почна да ме произведе свойт тъ-
жен върху кадъдера и обстоятелствата на
новата работа. — —

Да пристъпя да кажа нещо

писан по отношение на пъвъческите сили в
Обл-ра, защото велика е цѣната на кафе слугинѫ,
безсмъртна е стражата, която ни е родила.
Нека каземе за послѣденъ пѫть: дому мизерните.
Да бѫдемъ безсмъртни.

Утѣшки реѣ, Бутову, Иванов, Бошаро
и Кишка оро вашиѫ: Чавдаръ.

23/IX 924 А.Б. Кишкоро гасѫрава да се
прогере на дѫждишѫ, та да /кафе/ кажа
писменъ привѣтъ Трай Чавдаръ

Драги дедо Ангеле,

Получих писмото ти и открития лист! Благодаря за всичко.

Колко много бих могъл да ти пиша по повдигнатия от теб въпрос за такта и умението, които трябва да притежава един началник, общественик и революционер. Ще говоря за последния, за революционера.

Революционерството нема нищо общо с военното командване. В първото има съзнателно подчинение, а във второто – подчинение по заповед. Какъв трябва да бъде революционера? Ето един въпрос, върху който сериозно трябва да се замислим. Между многото положителни качества, които той трябва да има са и следните: интелигентност, широка и божествена душа, тих, спокоен, твърд, широка култура и т.н. Този, който чрез своята култура не обгръща културата на народа, всред който работи, той не може да бъде революционер. Ще повтора една станала вече банална моя мисъл, че революционерството не е артикул, който всеки на пазара би купил, нито пък е професия – занаят. Всеки, който в революционерството не вижда идея, творчество, той не може да бъде революционер, носител на безсмъртни идеи.

След смъртта на великия син на Македония – нашия учител – явиха се много въпроси за разрешаване. След този удар, между нас става нещо, колкото характерно, толкова обезпокоително. Забелезва се едно нескрито желание да сме номер първи. За да вземе какво годе отговорно място в организацията, всеки се позовава на различни неща, едни на дългата си революционна дейност, втори на некакво минало, трети на интелекта си, четвърти на връзките си тук и там.

Това е една проява най-малко симпатична, от която много трябва да се пазиме. . . Всеки предмет заема свое място в пространството. Нека всеки македонец вземе своето място в революционната организация без да влага амбиция за капитанство. Македония нема нужда от капитани, а от доблестни редници – да се не забравя, че македонското дело се изнесе от редници – от Цветановци, Улунковци(не се чете добре) и др. Всеки, който мисли другояче, не е изпълнил дълга си към Македония.
Болно ми е затова ти пиша така.

Друг въпрос. За да имаме успех в работите си требва да бъдем преди всичко искрени в отношенията си, не ни требва да (се) базираме на уставни положения – да се подпомагаме взаимно, защото служим не на лица, а на Македония.

В основата на всека една наша работа требва да лежи братска искреност и самопожертвуването. Взимам конкретно случая тук в Баня с мене. Въ що се състои тази неприязненост от войводите – те са само двама – по отношение на мен и де намират те своето оправдание? Един е само отговорът – злоба, злоба, злоба. Защо за делото да не се направи всичко възможно да се укротят тия страни на двамата войводи, за да се изнесе справедливостта напред? Само един съвет от твоя страна или от Брезов и работата ще тръгне наред. Но пък кои са тия хора, на които не се решаваме да посочим местото им? Революционната организация е градина, а ние сме градинари и сме длъжни да плевиме градината от бурени и да я насаждаме с цветя и плодовити дървета. Всеко цвете или дърво в градината е там, гдето е по силата на своето битие. Аз говоря не за физическата градина, а за духовната градина, в която всеки човек (македонец) требва да бъде там, където е посочен от правдата и светлината. Разбираш ме какво искам да кажа, нали? (Боклука на бунището, а цветето в градината). Човек дохожда в кръчмата или в затвора не по тиранията на съдбата или обстоятелствата, а по пътя на долни мисли и низки желания. Обстоятелствата не създават човека; те му дават само възможност да види той себе си.

Този ход на мисли и разсъждения би ни довел до логичното заключение, какво престъпниците след войната са станали такива не затова, че обстоятелствата са благоприятелствували за вършене на престъпления – същите обстоятелства нима не са били тъй силни и за други хора? – А затова защото са действували подтиквани от долни мисли и низки желания. Частно взето за нас. Не всички революционери станаха (след войната) разбойници. Тия, които са нашли в себе си залози на чиста съвест и морал, са останали добри и верни синове на Македония; а всички ония, чийто дела се характеризират като разбойнически са носители на всичко отрицателно в човека. Не може да има такова положение, като слизане в порока отделно от порочните наклонности; нито пък възкачване към добродетелта и нейното щастие, без непрекъснато култивиране на добродетелни стремежи. Човек като господар и управител на мисълта е създател на себе си, творец на своето “аз”. Оттук тегля логическото заключение, че всички престъпници в организацията ще си останат такива въпреки нашите желания да ги поправим. Не требва да се забравя, че характера е тело, формация на ред години, а не на дни и месеци. 30-40-50 годишния разбойник не подлежи на морализиране, на пречупване на манталитета му. Сега друг е въпроса как да се ликвидира с дадено положение. Тук се отварят вече вратите на политическия такт, на разсъжденията, на избора на време, на психологически момент и т.н. (сега спирам до тук).

Да видим сега какво е положението на организацията вътре в Македония. Нашата организация се нарича В.М.Р.О. – значи тя е организация на Македония под робство. Следва всички наши усилия да бъдат насочени към консолидирване положението на организацията вътре в Македония, откъдето ще требва да се дава и тон на работите вън

от нейните предели. Ако ограничим нашата дейност само с действия тук, ще се обърнем на една група, чието име страх ме е да го назова.

Почти всички групи оттук (разбирай общо за всичките групи) вътре в Македония ходят. Разбойниците вилнеят и карат насила населението да преследва нашите орли. Тук деморализация между войводи и четници – поради бездействие. Борба за първенство изродена в шушукане и кавги. От Македония четници се предават и занасят адски машини и поща – стават и потераджии. Идва есен-време когато студа всеки подкарва към търсене на топло място. Ще последват тайни заминавания, които опасно е да не влеят епидемичен характер. Друга опасност. Ако сърбите дадат амнистия много ще забегнат от тук и ще се издадат. Ще бъдем свидетели на рушение делото на Тодора. Тогава требва да се почне от "А". При тая ясна перспектива, както ни предстои да правим? Ето въпроса върху който твърде и твърде много требва да се замислим. Според мен ето какво требва да се направи – да поставим твърде искрено под краката си всекакви амбиции за първенство – не требва да се забравя, че преживяваме най-сериозна криза – стискайки си братски ръката за дружна и творческа работа в Македония, мислейки, че само със саможертва – готовност да се мре, ще можем да задържим положението на организация вътре в Македония, да се впуснем в борбата и с младенческа жар да започнем да творим. Не сторим ли това и други неща от тоя род, ние – разбирай В.М.Р.О. – сме изгубени и ще бъдем проклети от великия дух на Тодора. Специално за Баня ще кажа, че е абсолютно необходимо бързото ти идване за да се тури край на исканията. Нека във Вавилон оставим да уреждат работите Брезов, Пламенов и другите, а ние да помислим за работа вътре.

Една особена дълга верига от добри мисли и нареждания не може да не произведе своите действия върху характера и обстоятелствата на новата работа.

Да престанем да храним греховни мисли по отношение на творческите сили в организацията, защото велика е идеята на която служим, безсмъртна е страната, която ни е родила.
Нека кажем за последен път: долу мизериите.
Да бъдем безсмъртни.

Целувки теб, Брезову, Пламен, Йосиф и Кирила от вашия: Чавдар.

23.IX 1924 г.

П.п. Писмото заслужава да се прочете на другите, та да знаят какво мисли техния брат Чавдар.

(С открития лист нема да си послужа)